

26 ta' April, 1951.

Imħallef ;

L-Onor Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Avukat Dr. George Vassallo ne. *versus* Victor Caruana ne.

Bejgħ "In Konsenja" — Kummissjoni.

Il-kuntratt ta' spedizzjoni ta' merċi "on consignment" huwa kuntratt, mhux ta' bejgħ, imma pjuttost ta' kummissjoni. F'każ ta' kuntratt simili, il-kreditur għandu dritt jittlab, mhux il-prezz tal-merkanzija kollha konsenjata, imma l-prezz tal-merkanzija li tkun imbiegħet, u r-restituzzjoni tal-merkanzija li ma mbiegħetx.

Il-Qorti, — Rat iċ-ċitazzjoni, li biba l-attur nomine ppremetta li d-ditta atiriċi bieghet in konsenja u kkonsenjat lill-konvenut kwantità ta' "folding push chairs", l-l-valur tagħhom, inklużi l-ispejjeż ta' "insurance", "pack'ng" u "freight", jammonta għal £434, 7, 9 (dok. A, B, C) ; u illi l-konvenut, non ostante li ġie interpellat, ma hallax dan l-ammont, u dan avvolja biegh il-maġġur part tal-merkanzija ; u talab, li, premess d-dikjarazzonijiet neċessarji u mogħtij'n il-provvedimenti meħtieġa, il-konvenut jigi minn dina l-Onorabbli Qorti

kundannat iħallas is-somma ta' £434. 7. 9, valur ta' "folding push chairs" u spejjeż relattivi, mibjugħin u konsenjati l-hu mid-ditta rappreżentata mill-attur. Bl-ispejjeż u bl-imghax kummerċjali minn meta tordna dina l-Onorabbli Qorti, kontra l-konvenut interpellat għas-subizzjoni;

Omissis;

Trattata l-kawża, ikkunsidrat;

Omissis;

Il-konvenut ma j'chadx li hu rċieva l-"push chairs" indikati fid-dokumenti fol. 4 u 5, tal-valur ta' £434. 7. 9. Hu jghid, però, li dawna l-"push chairs" kienu għandu "in konsenja", u ppreżenta l-prospett fol. 29, li ikkonferma bil-gurament, u li ma g'ex kuntrastat, li minnu jirriżulta illi, minn 160 "push chairs" hu biegh 75, b'mod li baqa' 85 wiehed, li minnhom 64 qegħdin il-Bonded Stores (u tagħhom id-dokumenti qegħdin għand l-konvenut), u 21 qegħdin f'idejh. Mill-bejgħ tal-75 "push chairs" l-konvenut i'realizza s-somma ta' £205. 11. 4:

Fl-istess ċitazzjoni hemm dikjarat illi dawn il-"push chairs" kienu "in konsenja". L-istess ditta attriċi tgħid, fl-ittra tagħha fol. 12, illi hija kienet aċċettat "to accept payment on an open account", li jfisser sostanzjalment li l-"push chairs" kienu "on consignment", u l-konvenut iħallas man mano li jbiegħ;

Il-konvenut għid li hu żamm f'idejh l-ammont li nkassa għax għandu jidher l-kummissjoni tal-5% fuq spedizzjonijiet oħra li għamlet id-ditta attriċi direttament. Jekk hu hekk, il-proċedura li jmissu adopera skond il-liġi hi d'versa;

Id-domanda għalhekk hija sostnuta biss in parti, ċjoè għall-ammont li l-konvenut inkassa, bid-debiti riżervi infra-skritti favur wiehed u l-ieħor;

Fie-ċitazzjoni, infatti, l-attur talab il-pagament tal-valur kollu. Dina t-talba ma tistax tiġi sostnuta "in toto". Huwa paċifiku illi kuntratt simili, ta' spedizzjoni ta' merċi "on consignment", huwa, mhux bejgħ, imma pjuttost kuntratt ta' kummissjoni. Kif qalet il-Cassazione di Firenze fid-deċizzjoni tagħha tat-3 ta' Diċembru 1891 (Temi Ven. 1892, 62):— "Fra una ditta che spedisce ad un'altra che riceve in deposito per un certo tempo merci da vendere al prezzo indicato nella

fattura, con determinata provvigione, e col patto di rimettere il prezzo della merce o di quella esitata, con facoltà di restituire il rimanente, non intercede una vendita..... ma bensì un contratto di commissione". Fil-Bolaffio e Vivante (Cod. Comm. Comm., Vol. III, pag. 41) jinghad illi: — "In questa ipotesi la consegna o spedizione dà luogo, fra chi dà e chi riceve, a un rapporto giuridico di natura affatto diversa, siccome quello che non ha per oggetto nè di operare l'immediato trasferimento della proprietà delle merci nel ricevente, facendo di lui un compratore, nè d'imporgli l'obbligazione alternativa di restituire in natura o pagarne la 'aestimatio', ma si unicamente da costituirlo mandatario o commissionario a vendere, con tutti i diritti e gli obblighi che ne conseguono". Ikompli jghid: — "..... al ricevente non solo non si acquista in nessun caso la proprietà delle merci dategli a vendere, ma incombe anzi l'obbligo, nella sua qualità di commissionario, o mandatario, di restituire a ogni momento al mandante o committente, tosto che questi, revocando, come ne ha diritto, l'affidatogli incarico, ne chiede appunto la restituzione....." U jikkonkjudi: — "..... e così in fine, il commissionario è tenuto a rendere conto del suo operato, e a corrispondere al mandante o committente l'intero prezzo ricavato dalla vendita da lui eseguita, oltre agli interessi sul prezzo stesso.....";

Għalhèkk l-attur nomine għandu d-dritt jitlob il-ħlas tarrikavat tal-"push chairs" mibjugħa, bl-interessi, u r-restituzzjoni ta' dawk mhux mibjugħa. Għal dawn l-aħħar tista' ssir però biss riżerva, għax it-termini ta' ċitazzjoni huma xorta oħra;

Kwantu għad-data ta' dekorrenza ta' l-imghax.....;

Għal dawn l-motivi;

Tiddeċi di;

Billi tilqa' t-talba għas-somma biss ta' £205. 11. 4, bl-imghax kummerċjali minn dik id-data, ċjoè mit-12 ta' Ġunju 1950. L-ispejjeż jithallsu "pro rata" tar-rebħ u tat-telf;

Salv kull dritt tad-ditta attriċi għar-rigward tal-"push chairs" li għadhom f'idejn il-konvenut, u salv kull dritt ta' dan, "si et quatenus", għall-ħlas tal-kummissjoni.